

Контакти

Адрес:

ул. Петър Парчевич
27, София 1000,
България

Телефон:

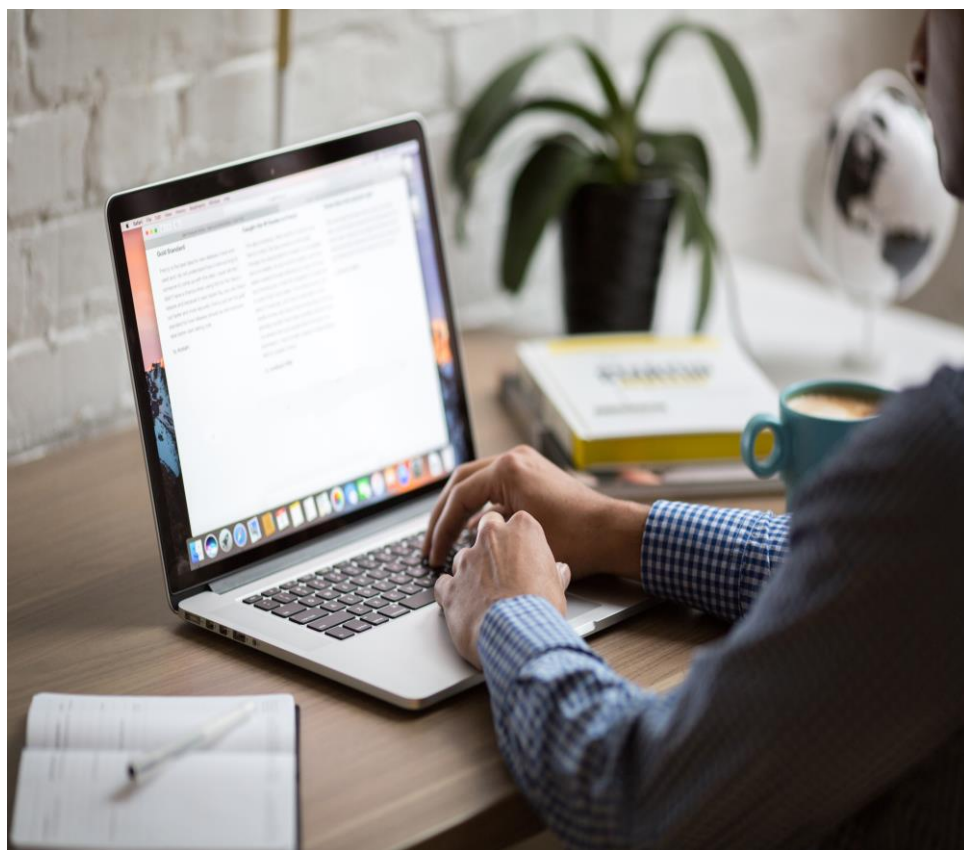
(+359 2) 937 65 00 / 01
/ 02

Имейл:

office@georg-
tod.com

Компенсиране на засегнати работодатели

Извънредно положение: COVID-19

УВОД:

Епидемията от COVID-19 и предприетите по повод нея противоепидемични мерки вече намират отражение в икономическия живот на страната. Наблюдава се свиване на потребителското търсене, пречатства се нормалното функциониране на предприятията и се нарушава нормалният ритъм на живот.

С цел смекчаване на неблагоприятните последици от предстоящата икономическа криза, правителството на Република България даде заявка за предприемане на мерки в няколко насоки, една от които е компенсиране на засегнатите работодатели.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 55 ОТ 30 МАРТ 2020 г. НА МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ:

В изпълнение на поетия ангажимент бе прието **Постановление № 55 от 30.03.2020 г. на Министерски съвет** за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., обн. ДВ бр. 61 от 01.04.2020 г. (ПМС № 55) Постановлението е прието на основание пар. 6 от ПЗР към Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, където се предвижда поемане на 60 на сто от осигурителния доход на работниците и служителите в засегнатите предприятия от фонд „Безработица“ на държавното обществено осигуряване.

ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ:

1. Кои работодатели могат да кандидатстват за получаване на компенсация по реда на ПМС № 55?

Групите работодатели, които могат да бъдат подпомогнати по предвидения в постановлението ред, са следните:

- Работодатели, които със своя заповед, издадена въз основа на заповед на държавен орган, са преустановили работата на предприятието или на част от него;
- Работодатели, които със своя заповед и по своя инициатива са преустановили работата на цялото предприятие, част от него или на отделни работници и служители на основание чл. 120в от КТ;
- Работодатели, които със своя заповед са установили непълно работно време в цялото предприятие или в негово звено на основание чл. 138а от КТ.

За да попаднат в първата категория, работодателите следва да заявяват изплащане на компенсации за работници и служители, осигурени в икономическите дейности, посочени в Приложение № 1 към ПМС № 55, сред които са хотелиерството, някои видове търговия на

дребно, пътнически въздушен и сухопътен транспорт, прожектиране на филми, артистични и творчески дейности и др.

По реда на ПМС № 55 не могат да кандидатстват работодатели от секторите А, К, О, Р, Q, Т и U по КИД-2008.

2. Каква е разликата в условията за изплащане на компенсациите между различните категории работодатели?

Първата категория работодатели могат да получат компенсация без да доказват спад в приходите от продажби, защото е безспорно, че са засегнати от издадените по време на извънредното положение заповеди на държавни органи.

Втората и третата категория работодатели следва да докажат спад в приходите си от продажби както следва:

- за лицата, учредени преди 1 март 2019 г. – с не по-малко от 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо същия месец на предходната календарна година;
- за лицата, учредени след 1 март 2019 г. – с не по-малко от 20 на сто през месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението за изплащане на компенсация, спрямо усреднените приходи за януари и февруари на 2020 г.

3. Други условия за кандидатстване

Обща предпоставка за получаване на компенсация е преустановяване на работата на предприятието, на част от него или на отделни работници и служители, или установяване на непълно работно време за цялото предприятие или негово звено. Други условия, на които следва да отговарят работодателите, са следните:

- да са местни физически или юридически лица, както и чуждестранни юридически лица, които осъществяват

стопанска дейност в Република България;

- да нямат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски към държавата или общината, установени с влязъл в сила акт;
- да не са обявени в несъстоятелност или не се намират в производство по несъстоятелност или ликвидация;
- да запазят заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация, за период не по-малък от периода, за който са изплатени компенсациите;
- да не прекратят трудови договори на работници и служители на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда (намаляване обема на работата; съкращаване на щат; закриване на част от предприятието; спиране на работата за повече от 15 дни) през периода, за който им се изплащат компенсации;
- нямат установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение за нарушения на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност през период от 6 месеца преди издаването на заповедта за преустановяване на работа.

4. В какъв размер е компенсацията и за какъв срок се предоставя?

Компенсацията е в размер на 60 на 100 от размера на осигурителния доход на съответното лице за януари 2020 г.

В случаите на установено непълно работно време компенсацията се изплаща пропорционално на неотработеното време, но за не повече от 4 часа дневно. Логиката на разрешението е, че докато служителят работи, работодателят формира приходи, съответно не следва да бъде компенсирани от държавата по реда на ПМС № 55.

Следва да се има предвид, че осигурителният доход не е равен на brutното трудово възнаграждение. Така ако при работодателя са наети работници и служители, осигурявани на максималния осигурителен доход, работодателят следва да поеме разликата между изплатената от НОИ компенсация и пълния размер на

трудовето възнаграждение. Обратно – служители, чието брутно трудово възнаграждение е под минималния осигурителен доход за съответната икономическа дейност, ще бъдат компенсирани на минималния осигурителен доход.

5. Могат ли работодателите да кандидатстват за компенсация по отношение на всички свои служители?

Работодателите няма да получат компенсация за следните категории работници и служители:

- работници и служители, които не са били в трудово правоотношение с работодателя преди датата на обявяване на извънредното положение;
- работници и служители, които ползват отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст;
- работници и служители, за които работодателят получава финансиране за възнаграждения и осигурителни вноски от държавния бюджет, със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или други публични средства.

Смисълът на горните ограничения е да не се изплащат компенсации по отношение на служители, които получават обезщетения от държавното обществено осигуряване или други публични средства, вкл. средства от ЕСИФ.

6. Какви са последиците за работодателите, които не спазват задълженията си по ПМС № 55 по или декларират неверни обстоятелства?

В случай че работодателят не спази задълженията си по ПМС № 55, дължи възстановяване на получените компенсации на бюджета на държавното обществено осигуряване.

Съгласно ПМС № 55, работодателят е длъжен:

- да изплати пълния размер на трудовото възнаграждение и дължимите осигуровки на работниците и служителите, за които получава компенсация;
- да запази заетостта на тези работници и служители за срок не по-малък от периода, за който се получава държавна помощ;
- да не прекратява трудовите договори на други свои работници и служители (дори само на един) поради намаляване обема на работата, съкращаване на щата, закриване на част от предприятието или спиране на работата за повече от 15 дни.

Работодателят е длъжен в 3-дневен срок да уведоми Агенцията по заетостта при възобновяване на работата или при отмяна на заповедта за установяване на непълно работно време.

Предоставените компенсации подлежат на възстановяване и от работодатели, за които е установено, че са декларирали неверни данни по отношение на намаления спад в приходите от продажби.

7. Какъв е редът за получаване на компенсация?

Работодателите, които искат да получат компенсация по реда на ПМС № 55, могат да го направят с подаване на заявление по образец в дирекция „Бюро по труда“ по мястото на работа на работниците и служителите, за които се търси държавна помощ. Заявлението може да бъде подадено и по електронен път.

Проверката дали работодателят отговаря на заложените изисквания се осъществява служебно. При подаване на заявлението, работодателите, които следва да докажат спад в приходите си, следва да представят доказателства за това.

Нарочна комисия в дирекция „Бюро по труда“ се произнася по заявлението в 7-дневен срок.

Повече информация за необходимите документи при кандидатстване може да бъде открита на сайта на [Агенцията по заетостта](#).

Настоящият текст не представлява правна консултация и не следва да се взема предвид при решаване на правни спорове, а цели само да информира читателите.